

9.5.13

לכבוד	לכבוד	לכבוד
מר יהודה וינשטיין	מר יאיר לפיד	מר בנימין נתניהו
היועץ המשפטי לממשלה	שר האוצר	ראש הממשלה
בפקס: 02-6467001	בפקס: 02-5695344	בפקס: 02-5605000

שלום רב,

הנדון: הקיצוצים המוצעים בקצבאות ילדים

בעקבות הפרסומים אודות הקיצוצים המתכוננים בקצבאות ילדים, הרינו לפנות אליכם כדלקמן:

1. לפי טיוטת התוכנית הכלכלית שפורסמה ע"י משרד האוצר לשנים 2013-2014, עולה כי מוצע לקצץ בקצבאות ילדים וזאת החל מחודש אוגוסט 2013-2 עד לחודש דצמבר 2014 באופן שהקצבאות המשתלמות יהיו אחידות ללא תלות במספר הילדים ומועדי הלידה ועל כן תעמוד הקצבה עבור כל ילדי על סך של 140 ₪ בלבד. כיום משפחה בת שני ילדים מקבלת קצבת ילדים בגובה 438 ₪ ולאחר הקיצוץ היא תקבל 280 ש"ח; ומשפחה בת שישה ילדים מקבלת 1,938 ₪ ולאחר הקיצוץ היא תקבל רק 840 ₪.
2. בשל תכליתה של קצבת הילדים המתמקדת בסיוע להורים בכיסוי הוצאות גידול ילדיהם, הרי בראש ובראשונה היא מסייעת להורים שמצבם הכלכלי ירוד ושאינן ידם משגת מבחינה כלכלית לגדל את ילדיהם בכבוד. על כן הקיצוץ הרחב המוצע בקצבאות הילדים יפגע בראש ובראשונה בהורים עניים ונוזקים ויגרום לשינוי סדרי העדיפויות בקרב הורים אלו בכל הנוגע להוצאות גידול ילדיהם וזאת ללא קשר לחיוניות הוצאות אלו לבריאות וחינוך ילדיהם.
3. כיום ישנם כ- 860,900 ילדים שחיים מתחת לקו העוני¹ אשר יותר ממחציתם הם ילדים ערבים. בהתאם לדו"ח העוני של המוסד לביטוח לאומי שפורסם בחודש נובמבר 2012, בשנת 2011 היתה אף עליה בתוחלת העוני בקרב משפחות ערביות מ- 51.1% בשנת 2010 ל- 51.5% בשנת 2011.² על כן אין ספק כי הקיצוץ בקצבאות יפגע בראש ובראשונה במשפחות הערביות וזאת בנוסף למשפחות החרדיות שמצבם החברתי – כלכלי הינו כמעט דומה. פגיעה זו תביא להגדלת הפערים החברתיים והכלכליים בין האוכלוסיות באופן המנוגד לאינטרס הציבורי והחברתי שהוכר ואומץ ע"י המדינה לפיו תפעל

¹ דו"ח ממדי העוני והפערים החברתיים, המוסד לביטוח לאומי, נובמבר 2012, עמוד 5.
² לעיל, ע"מ 24.

המדינה לצמצום פערי העוני. הרחבת פערי העוני מנוגדת גם להתחייבות מדינת ישראל במסגרת חברותה בארגון ה-OECD.

4. פגיעה זו מתווספת לפגיעה במשפחות הערביות, לרבות המשפחות הבדואיות בנגב וזאת לאור תיקון מס' 113 לחוק הביטוח הלאומי שאושר במסגרת חוק ההסדרים בשנת 2010 ולפיו תותנה קצבת הילדים בחיסון הילדים. חיסונים אלו מוענקים במסגרת שירותי מרפאות אם וילד שאינם קיימים במרבית הכפרים הבדואים הלא מוכרים בנגב. בהקשר זה קיימת עתירה תלויה ועומדת בפני בית המשפט העליון (בג"ץ 7245/10). במצב הדברים המוצע התווספות הקיצוצים בקצבאות ילדים יחד עם התניית הקצבאות בחיסונים הנדרשים, גורמת לפגיעה חמורה עוד יותר במשפחות, לרבות במשפחות הערביות.

5. יודגש, כי הואיל ומדובר בקצבאות המהווה חלק ממערך הבטחון הסוציאלי שנועד לסייע למשפחות בקיומם המינימאלי בכבוד, והואיל וקיום מינימאלי זה הוכר כזכות חוקתית הנכללת בגדר הזכות החוקתית לכבוד, הרי מוטלת על המדינה חובה שלא לפגוע בה. לא זו בלבד, אלא שבעקבות פס"ד התקדימי בעניין בג"ץ 10662/04 **חסן נגד המוסד לביטוח לאומי** (פסק דין מיום 28.2.12) שדן בחוקתיות התניית גמלת הבטחת הכנסה באי שימוש או בעלות ברכב, מוטלת חובה פוזיטיבית על המדינה לא רק להימנע מפגיעה בזכות חוקתית זו אלא גם מחובה פוזיטיבית לספק אותה.

6. לאור האמור לעיל, הנכם מתבקשים שלא לאשר את הקיצוצים בקצבאות ילדים.

להתייחסותכם המהירה, נודה.

בכבוד רב,

סאוסן זהר, עורכת – דין